



АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне юридичне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-20-76

До № 3176 від 05.03.2020 р.
(друге читання)

ЗАУВАЖЕННЯ

до проекту Закону України про внесення змін до статті 3 Закону України "Про публічні закупівлі" щодо закупівлі природного газу (реєстраційний № 3176)

У Головному юридичному управлінні здійснено юридичну експертизу, внесеного на заміну Комітетом Верховної Ради України з питань економічного розвитку до другого читання законопроекту про внесення змін до статті 3 Закону України "Про публічні закупівлі" щодо закупівлі природного газу, та за наслідками експертизи зазначається таке.

Законопроектом передбачається вилучити із сфери застосування Закону України "Про публічні закупівлі" випадки, якщо предметом закупівлі є природний газ, закупівля якого здійснюється суб'єктами ринку природного газу, визначеними Законом України "Про ринок природного газу", на товарних біржах, діяльність яких регулюється законом, що визначає правові умови створення та функціонування (діяльності) товарних бірж, та які відповідають вимогам кодексу газотранспортної системи (абзац другий підпункту 1, абзац четвертий підпункту 2 пункту 1).

Відповідно до пункту 11 частини першої статті 1 Закону України "Про ринок природного газу" кодексом газотранспортної системи є правила експлуатації та доступу до газотранспортної системи, газорозподільної системи, газосховища, установки LNG, що затверджуються Регулятором, тобто Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Відтак, зазначений кодекс є підзаконним нормативно-правовим актом, що затверджується центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом

Оскільки відповідно до статті 2 Закону України "Про публічні закупівлі" до замовників, які здійснюють закупівлі відповідно до цього Закону належать, зокрема, органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, вважаємо, що підстави їх діяльності, межі повноважень та спосіб їх здійснення мали б регулюватися законом, що враховувало б вимоги частини другої статті 6 та частини другої статті 19 Конституції України.

У зв'язку з проектом слід ураховувати також і те, що з метою створення стабільних і прозорих правових рамок, що забезпечують умови для розробки енергетичних ресурсів, сприяння розвитку ефективного енергетичного ринку має здійснюватися у рамках державного суверенітету і суверенних прав на енергетичні ресурси на основі принципу недискримінації й орієнтованого на ринок ціноутворення, шляхом впровадження ринкових принципів в галузі енергетики. При цьому розвиток торгівлі в галузі енергетики має здійснюватися шляхом відкритого і конкурентного ринку енергетичних ресурсів.

Разом із цим зазначаємо, що пропозиція щодо набрання чинності підпунктом 1 пункту 1 законопроекту (щодо непоширення дії Закону України "Про публічні закупівлі", якщо предметом закупівлі є природний газ, закупівля якого здійснюється суб'єктами ринку природного газу, визначеними Законом України "Про ринок природного газу", на товарних біржах, діяльність яких регулюється законом, що визначає правові умови створення та функціонування (діяльності) товарних бірж, та які відповідають вимогам кодексу газотранспортної системи) з 1 липня 2021 року – дати набрання чинності Законом України "Про товарні біржі" (з урахуванням норм Закону України від 19 червня 2020 року № 738-ІХ "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів") не містить завершених механізмів правового регулювання. Адже інші положення законопроекту, що спрямовані на регулювання відносин у сфері закупівель природного газу, що здійснюються оператором газотранспортної системи, оператором газосховищ, оператором газорозподільних систем, які так само є суб'єктами ринку природного газу, для забезпечення власної господарської діяльності (у тому числі і для власних виробничих потреб, покриття витрат та виробничо-технологічних витрат, вчинення балансуєчих дій) відповідно до Закону України "Про ринок природного газу", кодексу газотранспортної системи, кодексу газосховищ та кодексу газорозподільних систем, правил товарних бірж, діяльність яких регулюється законом, що визначає правові умови створення та функціонування (діяльності) товарних бірж, набиратимуть чинності з дня, наступного за днем опублікування Закону (пункт 2 законопроекту).

Це не сприяє стабільності законодавчих норм, їх передбачуваності та прогнозованості розвитку відносин у сфері публічних закупівель, а відтак не відповідає нормам статей 1 та 8 Конституції України, якими проголошено, що Україна є правова держава, в якій визнається і діє принцип верховенства права. Одним із елементів цього принципу є принцип правової визначеності на додержанні якого неодноразово наголошував Конституційний Суд України. Так, зокрема, у Рішенні від 23 січня 2020 року № 1-р/2020 Конституційний Суд України відзначив, що "юридична визначеність є ключовою у питанні розуміння верховенства права і розуміти її необхідно через такі складові: чіткість, зрозумілість, однозначність норм права; право особи у своїх діях розраховувати на розумну та передбачувану стабільність існуючого

законодавства та можливість передбачати наслідки застосування норм права" (підпункт 3.2 пункту 3 мотивувальної частини).

Разом із цим слід ураховувати, що невідповідність законодавчих положень критерію якості дає підстави для розгляду Конституційним Судом України (у разі наявності відповідного конституційного подання) питання щодо їх конституційності (Рішення Конституційного Суду України від 11 жовтня 2018 року № 7-р/2018).

Зважаючи на обсяг та характер висловлених зауважень вважаємо, що законопроект потребує доопрацювання з урахуванням можливостей, передбачених частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України.

Заступник керівника
Головного юридичного управління

В.МІЛОВАНОВ



СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Мілованов Володимир Васильович
Сертифікат: 20B4E4ED0D30998C0400000445F2900C19D7200
Дійсний до: 15.03.2021 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 07/02-2020/223128 від 27.11.2020



275232